

Juanita Arteta Larrea
Basauri, Bizkaia (1925)

Aurkibidea

Biografia

Arizen jaio zen 1925. urte inguruan. Torrean bizi izan zen. Ama, Patxa, Arizeko torrean jaio zen; aita Artunduagan. Euskara amarekin egiten zuelako gorde zuen. Dena den, erraztasuna apur bat galduta zeukan. Senarra, [Domingo Castillo](#), Galdakoko euskalduna zuen.

Zintak

BSR-004

- **Proiektua:** Basauriko euskararen azterketa linguistikoa
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arretxe, Jon
- **Data:** 1990-05-01
- **Iraupena:** 48 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Gisasola, Jaione
- **Emalea:** Arretxe, Jon

BSR-005

- **Proiektua:** Basauriko euskararen azterketa linguistikoa
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arretxe, Jon
- **Data:** 1990-05-01
- **Iraupena:** 48 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Emalea:** Arretxe, Jon

Pasarteak

1. Euskara gutxi Basaurin

- **Erref:** BSR-004/002
- **Iraupena:** 0:02:56. **Hasi:** 00:03:30. **Bukatu:** 00:06:26
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Juanitaren ustez, etxetik kanpo eta umeen aurrean ez zen euskaraz egiten. Herrian euskaldun gutxi egoteak dauka gazteen gaztelerarako joeraren errua. Hala ere, euskarazko hitz batzuk ere erabiltzen omen dituzte.

2. Euskara Basauri inguruan

- **Erref:** BSR-004/004
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 00:07:53. **Bukatu:** 00:10:17
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Galdakaon euskara gehiago entzuten zen Juanita eta Domingo gazteak zirenean. Basaurin beti kanpotarrak zeudela eta gaztelera gehiago egiten omen zen. Inguruko herrietako euskararen egoeraz hitz egiten dute. Juanitari "borona" deitzen zioten euskaraz hitz egitearren.

3. Euskara desberdinak

- **Erref:** BSR-004/007
- **Iraupena:** 0:01:16. **Hasi:** 00:16:26. **Bukatu:** 00:17:42
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Juanitak Galdakao eta Basauriko euskararen ez du desberdintasun handirik ikusten. Domingok, ordea, azpi-euskalkien mugak bereizten ditu.

4. Juanitaren arbasoak

- **Erref:** BSR-004/008
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 00:17:42. **Bukatu:** 00:18:41
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Juanitaren ama bertakoa zen eta aitona Zornotzakoa zuen. Baina aita Artundagakoa zen, gainera, bertako abizena da Arteta.

Transkripzioa

- Orduan zuk... zuk... ze...ze euskara iten dozu? Zure aite ta ama...
- Bai
- Nongoak ziren?
- Bizkainoa, ezta?
- Zure ama zan...bueno Patxa ezta?
- Bai hemengoa, betikoa, hor...
- Ta Patxa hor jaio zan ta Patxaren gurasuak?
- Bai, ama be bai.
- Patxaren ama be hor jaio zen?
- Bai. Bai.
- Ta Patxaren aita?
- Patxaren aita izin zen Zornotzakoa. Zornotzakoa izin zen.
- Bai, bai, badakit bai.
- Zornotzakoa izin zen aita.
- Ta zure aita?
- Nire aita Artundagakoa.
- Artundagakoa. Arteta da hori ezta?
- Arteta, Arteta bai. Bai.
- Ta bere aite ta ama be bai? Hangoak ziren, badakizu? Zure aiten aite ta ama.
- Izingo zen, ba, bai.
- Han daukiez sustraiek edo...
- Bai, bai. Artundaga, bai.

5. Amonari berorika

- **Erref:** BSR-004/010
- **Iraupena:** 0:03:03. **Hasi:** 00:19:19. **Bukatu:** 00:22:22
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Berorika

Laburpena:

<p>Hika, zuka eta berorika hitz egiten entzun izan omen du Juanitak. Amona, guraso eta abadeari berorika hitz egiten zioten.</p>

6. Ura "aldabagiño"

- **Erref:** BSR-004/012

- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:24:48. **Bukatu:** 00:26:51
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Natura » Meteorologia

Laburpena:

Uholdeak zirela eta erreka ura "aldabagiño" iritsi zela esaten zuen Juanitaren amak. 1985eko uholdeak bezalakorik ez zuten gogoratzen, baina Juanitaren amak beti zuen gogoan aurretik gertatutakoa, ez bizi izan arren.

7. Euskararen etorkizuna

- **Erref:** BSR-004/014
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:30:50. **Bukatu:** 00:31:59
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Domingok euskararen etorkizunean denek euskara berdina hitz egingo dutela uste du.

8. Esne saltzen gazteleraz

- **Erref:** BSR-004/015
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:31:59. **Bukatu:** 00:32:53
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:

Juanitak esne saltzen lan egiten zuen eta kanpoko jende askorekin izaten zuen harremana, baina beti gazteleraz hitz egiten zuen denekin.

9. Behiak baserrian

- **Erref:** BSR-004/017
- **Iraupena:** 0:04:43. **Hasi:** 00:35:18. **Bukatu:** 00:40:01
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Auzoan behiak esnerik ez zuenean, bata besteari laguntzen zioten. Juanitak behiekin loturiko anekdotak kontatzen ditu. Behiak iturrira ura edatera bakarrik joan eta bakoitza bere tokira bueltatzen omen ziren beti. Igandetan Basurto eta Begoñako feriara joan eta bertan erosi eta saltzen zituzten.

10. Baserrian animaliak

- **Erref:** BSR-004/018
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:40:01. **Bukatu:** 00:42:07
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Juanitak ez zuen inoiz behirik jetzi, amak edo aitak egiten zuten. Bestelako animaliak ere izaten zituzten, txerriak, usoak, oilaskoak, untxiak, eta abar. Seme-alabak jaio zirenean ez zuten ia behirik baserrian.

11. Auzoan giro ona

- **Erref:** BSR-004/020
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:45:33. **Bukatu:** 00:47:09
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:

Auzoko gizon denak onak omen ziren, arazoak beti konpontzen zituzten eta kontuak kontatzeko prest egoten ziren Juanitak dioenez. Parrandazale edo bromazale izan arren, gaztetan onak ziren denak.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-11-29

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com